

Під час перекладу роману Р.Дж.Паласіо «Диво», Світлана Колесник використовує членування у наступному прикладі:

Thankfully, That only lasted for a second:n the moment I heard August laugh his raspy little laugh, it was over [7, с. 86].

На щастя, то був лише короткий спалах. Варто було мені почути Огестів сміх, як усе минулося [5, с. 106] .

Під час розгляду даного прикладу, можна дійти висновку, що перекладач застосовує членування з метою акцентування уваги на конкретному факті.

Перекладаючи текст українською мовою, завдання перекладача полягає в тому, щоб передати його так доречно, щоб читач думав, що він читає оригінальний текст, а не переклад. Професія перекладача вимагає широкого та різнобічного мислення, а також бажання додати кілька слів або, навпаки, скоротити текст, щоб замінити незвичні ідіоми та фрази.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Білозерська Л., Возненко Н., Радецька С. Термінологія та переклад: навч. посіб. для студ. філол. напряму підготовки. Вінниця : Нова Книга, 2010. 231 с.

2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Ч. 2. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. Вінниця : Нова книга, 2001. 303 с

3. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську. [укр./англ.] : навч. посіб. для ВНЗ. Вінниця : Нова Книга, 2003. 605 с.

4. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2011. 136 с.

5. Паласіо Р. Дж. Диво / пер. З англ. С. Колесник. – Х.: Віват, 2018. 368 с.

6. OUR DICTIONARY URL : <https://bit.ly/3leyCvF>

7. Palacio R. J. Wonder / R. J. Palacio. – New Yourk: Alfred A. Knopf, 2012. 315 p.

Горбенко П.В., Білюк І.Л.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

СТИЛІСТИЧНІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕДАЧІ АНГЛІЙСЬКИХ ПОРІВНЯНЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Сучасний світ характеризується стрімкою глобалізацією та широкими міжкультурними взаємодіями. У цьому контексті мовний переклад відіграє важливу роль у забезпеченні ефективного спілкування між різними мовними спільнотами, тому одним з ключових викликів, який стоїть перед перекладачем є еквівалентне відтворення вихідного тексту мовою реципієнту. Вживання порівнянь в англійській мові є розповсюдженим явищем, вони надають можливість урізноманітнити текст та забезпечують його емоційне забарвлення. При перекладі англійських порівнянь на українську мову, перекладачі стикаються з необхідністю використання стилістичних трансформацій, за допомогою яких зберігається сенс і виразність вихідного тексту.

Мета наукової розвідки полягає у дослідженні стилістичних трансформацій, які використовуються при передачі англійських порівнянь українською мовою.

На думку Л. П. Науменко та А. Й. Гордєєвої стилістичними трансформаціями при перекладі є способи зміни стилістичних аспектів тексту, зокрема зміщення стилістичних акцентів, нейтралізація або актуалізація конотативних відтінків значення, адаптація мови перекладу до прийнятих стилістичних норм [1]. Стилiстичнi перекладацькi трансформацiї включають такі прийоми, як логізація, експресивізація, модернізація та архаїзація.

Логізація у перекладі означає заміну емоційно-експресивної або етномаркованої мовної одиниці на стилістично нейтральний її еквівалент у мові перекладу, що зменшує або приглушує естетичну функцію оригіналу [2]. Розглянемо на прикладі:

«Her laughter filled the room like a cascade of joy» – «Її сміх розлетівся по кімнаті веселою хвилею». У цьому прикладі, оригінальне порівняння «like a cascade of joy» – «як водоспад радості» було перекладено з використанням логізації, що дозволяє передати загальний сенс порівняння, але зменшує його емоційну функцію.

Приєм експресивізації використовується для заміни нейтральної мовної одиниці її стилістично-маркованим відповідником в мові перекладу, що надає перекладу емоційно-експресивного забарвлення [2].

Наприклад, у реченні «He was a big bear of a man» – «Він був кремезний мов ведмідь» експресивізація використовується для підсилення враження про розмір, силу та масивність людини. Використання слова «кремезний» замість «великий» надає реченню виразність і стилістичну забарвленість, що допомагає утворити живіше враження про описувану особу.

Ще одним прикладом експресивізації може слугувати переклад речення «Her ears turned as red as a tomato» – «Вона так спалахнула, що її вуха стали червоні мов помідори». Використання виразу «вона так спалахнула» додає додаткового акценту на інтенсивність та раптовість події, підсилюючи враження про стан дівчини.

Модернізація використовується перекладачами для заміни застарілих, архаїчних слів та висловів, а також словникових висловів, що втратили актуальність, більш сучасними їхніми еквівалентами з метою наближення тексту перекладу до сучасної мови та сприяння його сприйняттю [2].

Наприклад, порівняння «shutting like a telescope» – «здається, я стискаюся як гармошка». Такий переклад передає ідею згортання або стискання, при цьому зберігаючи зміст і образність оригінального вислову з використанням більш зрозумілого і знайомого порівняння для українського читача.

Архаїзація є прийомом протилежним модернізації і полягає у заміні загальноновживаної лексики застарілими, архаїчними словами та висловами, а також

словами історизмами для відтворення історичних реалій або надання мові перекладу необхідного стилістичного забарвлення [2].

Наприклад, у літературному творі, де зустрічається порівняння «as old as the hills», що дослівно може бути перекладене – «старий, як гори», перекладач може використати фольклорне порівняння зі схожим ефектом «старий, як Матуся-Гора» для передачі ідеї дуже давньої речі або явища.

У перекладі фрази «but her face blushed with rosy health» – «її рум'яне личко пашіло здоров'ям» перекладачем також використовується прийом архаїзації з метою наближення читача до атмосфери епохи, в якій відбуваються події та збереження стилістики твору.

Отже, перекладачі вдаються до використання стилістичних трансформацій з метою збереження загальної стилістики вихідного тексту. Застосування досліджених прийомів дозволяє забезпечити виразність, емоційність та зрозумілість оригінальних порівнянь для українського читача. При виборі конкретних трансформацій перекладачу необхідно враховувати контекст, стиль і цільову аудиторію, забезпечуючи збереження загального стильового забарвлення оригіналу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Науменко Л. П., Гордеева А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську: навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2011. 136 с.
2. Anderman G. M., Rogers M. Translation Today: Trends and Perspectives, Multilingual Matters, 2003, 232 p

Бельчик Т.А., Соколовська С. Ф.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ НЕПЕРЕСІЧНОЇ СТРУКТУРИ РОМАНУ АЛЬФРЕДА ДЕБЛІНА «БЕРЛІН АЛЕКСАНДЕРПЛАЦ»

Роман «Берлін Александерплац» Альфреда Дебліна є одним з найвідоміших творів німецької літератури та модерну ХХ століття.

Одна з основних особливостей роману - це його непересічна структура. Деблін використовує фрагментарний підхід до розповіді, пропонуючи читачеві мозаїку різних епізодів і персонажів, що поступово складаються в цілісне уявлення про життя на Александерплац. Ця структура дозволяє автору показати різноманіття берлінського життя, його гангстерського світу, проституції та девіацій.

Деблін майстерно втілює в романі свою унікальну стилістику. Він використовує велику кількість діалогів, наближених до повсякденного мовлення, що створює реалістичний образ героїв. Автор також активно користується внутрішнім монологом, що дозволяє поглибити розуміння почуттів та мотивів персонажів. Важливим елементом стилю Дебліна є також використання символіки та метафор, які додають роману глибини і образності.

«Hopp hopp hopp, Pferdchen macht wieder Galopp», «Franz liegt nicht unterm Auto, er sitzt jetzt drin, obenauf».